

KULTURNÍ CHOVÁNÍ OBYVATEL OSTRAVY

STEM – Ústav empirických výzkumů, z.ú.

Španělská 10

Praha 2

PhDr. Sarah Komarová Ph.D.

Metodologie šetření

Cílová populace: Obyvatelé Ostravy starší 15 let.

Způsob výběru: Reprezentativní kvótní výběr na obecnou populaci města

Kvótní výběr podle kritérií: Pohlaví, věk, vzdělání, socio-ekonomický status, se zohledněním 23 částí města.

Reprezentativita datového souboru byla zesílena vážením na volební chování v minulých parlamentních volbách a vážením na další základní sociodemografické ukazatele.

Metoda sběru: CAWI (on-line webový dotazník)

Termín sběru: 6.-21.února 2025

Počet respondentů: N = 1 040

Zájem o kulturní oblasti

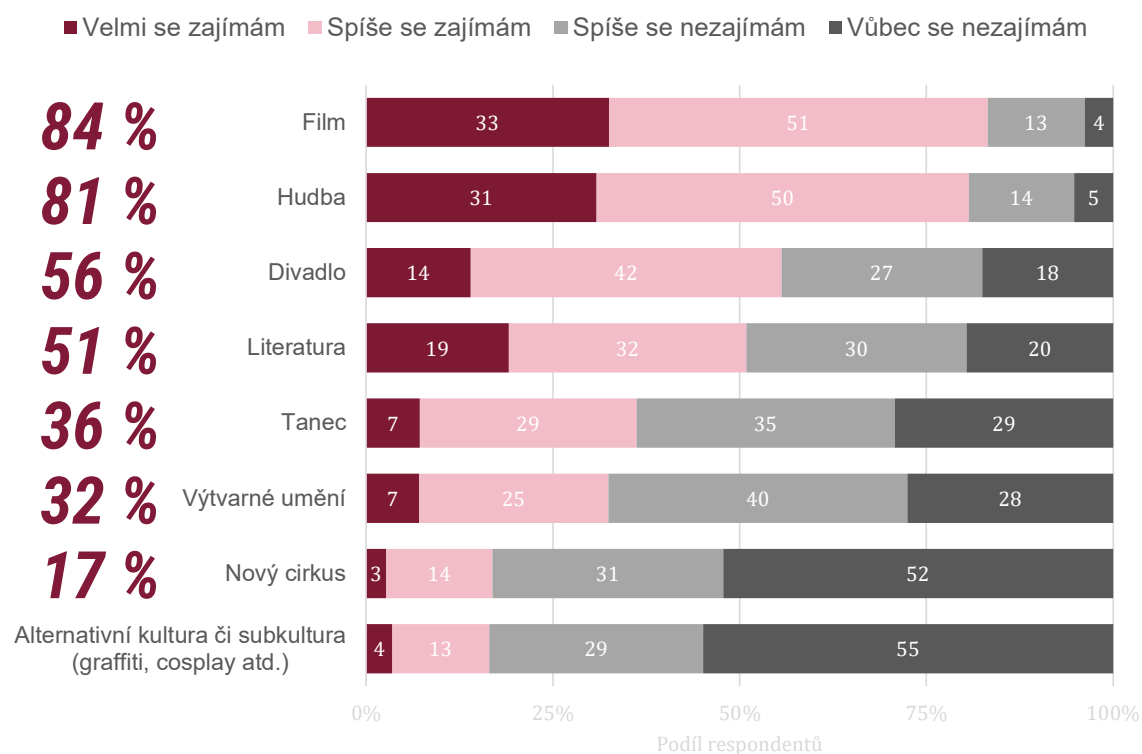
Film láká všechny věkové skupiny. Hudba a částečně též alternativní kultura či tanec pak o něco více mladé.

Zájem o divadlo a literaturu vzrůstá s věkem a se vzděláním.

Hudba, film a tanec častěji zajímá Ostravany s nižším vzděláním.

Větší zájem o kulturu častěji jeví ženy, zejména v případě tance (25 p.b.).

Jak moc se zajímáte o kulturní akce v těchto oblastech?

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Žánry

Hudba

57 %	současná zahraniční a česká populární hudba
52 %	oldies (60.- 90. léta)
44 %	rock
31 %	folk a country
27 %	klasická, vážná hudba a opera

Elektronickou hudbu poslouchá necelá čtvrtina, pětina pak metal, punk či reggae; následuje rap a hip-hop; jazz a blues; každý sedmý lidovou hudbu nebo dechovku.

Film

77 %	komedie
64 %	krimi, thrillery a akční
53 %	dokumentární a vzdělávací
46 %	fantasy, sci-fi, mysteriózní, horory
45 %	drama
39 %	životopisné

Výtvarné umění

55 %	fotografie
42 %	malba (kresba, grafika, ilustrace)
28 %	design
26 %	architektura
23 %	lidové umění

Preferujeme hudbu našeho mládí.

Klasickou hudbu a jazz mají raději lidé s vyšším vzdělání, metal, punk a reggae zase muži.

Dokumenty, vzdělávací a životopisné filmy vyhledávají častěji starší a vzdělanější lidé.

Dříve subkulturních filmové žánry skrze mladší publikum pronikají do mainstreamu.

Většina typů výtvarného umění je oblíbenější mezi vysokoškoláky a ženami.

Aktivní kulturní zapojení

10 % se letos podílelo na organizaci kulturní nebo komunitní akce,
v minulosti má tuto zkušenost dalších **11 %**.

7 % vlastní abonentky v současnosti,
v minulosti předplatné vlastnilo dalších **15 %**.

7 % podpořilo kulturu formou daru v posledním roce,
v minulosti podpořilo kulturu darem dalších **13 %**.

Podpora kultury i vlastní aktivní zapojení je častější u mladších Ostravanů.

Výrazný rozdíl ve věkové struktuře předplatitelů mezi Prahou a Ostravou – zatímco v Praze mají s abonentkami zkušenosti zejména lidé 60+, v Ostravě v tomto směru neexistují výrazné rozdíly.

Motivace

Zábava a odreagování jsou motivace napříč všemi sociodemografickými skupinami, většina motivací je při tom napříč sociodemografickými skupinami srovnatelná.

Větší akcent na jednotlivé motivace však kladou ženy. Pro ty je také výrazně významnější čas strávený s blízkými (39 %). Tento faktor je významný i pro střední věkovou skupinu.

Mladí častěji chtějí vidět konkrétní umělce a zajímají se o novinky.

Lidé s vyšším vzděláním více zdůrazňují rozšíření obzorů a seberozvoj.

S věkem vzrůstá význam duševního prožitku.

Muži o něco častěji přiznávají vnější impulzy – společenské očekávání či role doprovodu.

88 %

83 %

80 %

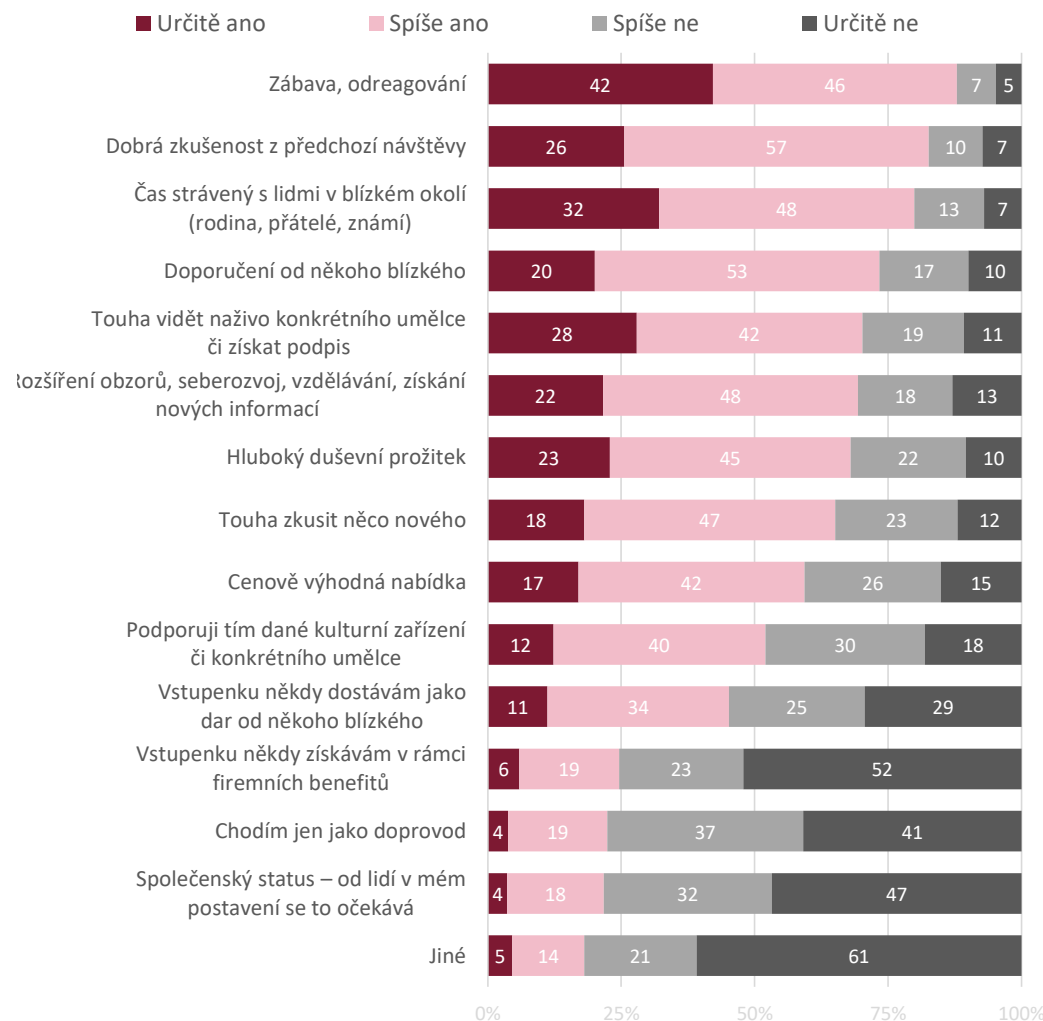
73 %

70 %

70 %

68 %

Co Vás osobně motivuje k návštěvě kulturních akcí či zařízení?

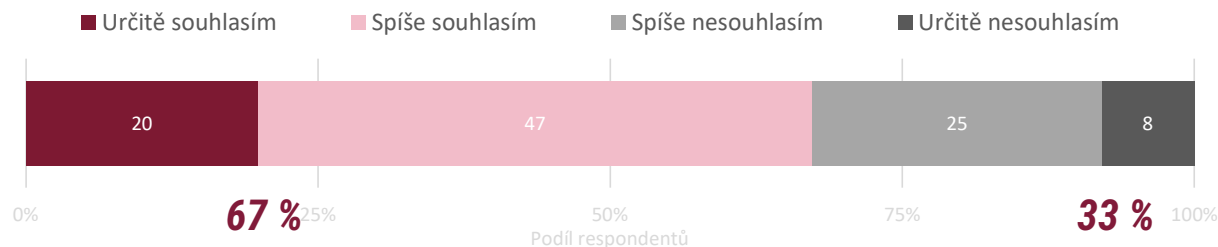
Podíl respondentů

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Rozhodování

Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními?

Většinou jsem to já, kdo rozhoduje, jakých kulturních akcí se zúčastním(e).

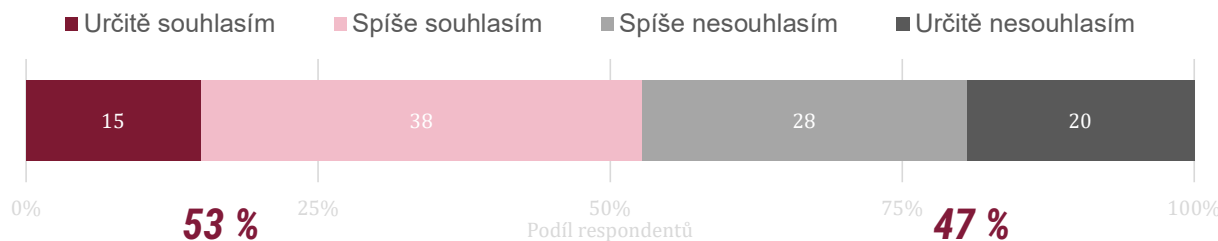

Při výběru jsou aktivnější ženy, starší věkové skupiny.

Domácí produkce

Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními?

Vystačím si s „domácí produkcí“ (Netflix, TV, poslech hudby).

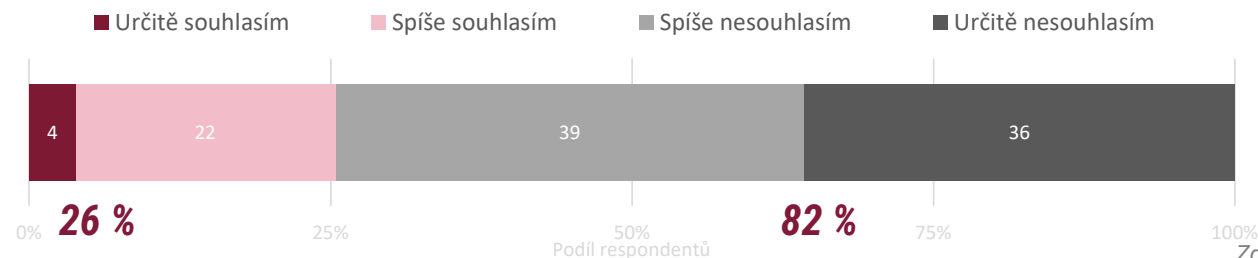

Častěji si s domácí produkcí vystačí mladí (18-29 let), muži a základoškoláci.

Nejistota

Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními?

Na kulturních akcích se cítím obecně nejistý(á) a nevím, jak to chodí (např. kdy se tleská apod.).

Nejistota klesá s vyšším věkem a dosaženým vzděláním. Častěji se cítí nejistí muži.

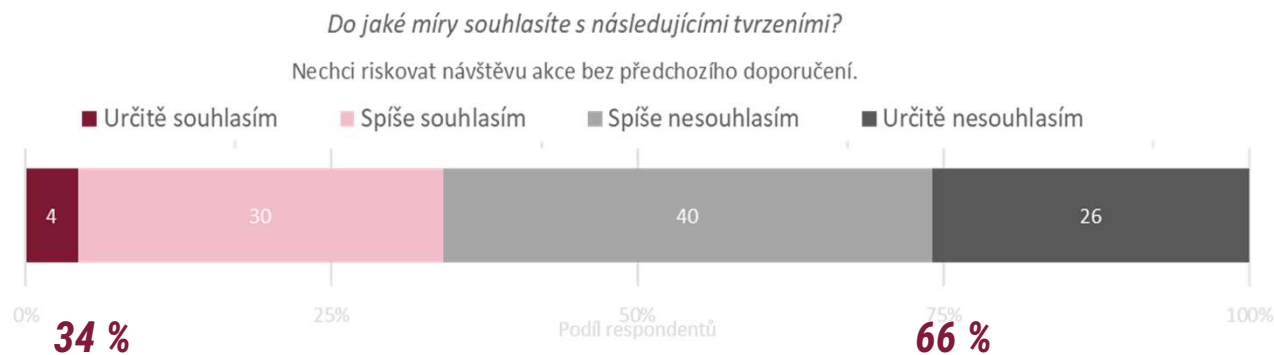
Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Experiment

Experimenty hledají mladší, muži a lidé s nižším vzděláním.

Doporučení

Doporučení chtějí častěji muži.

Četnost návštěv

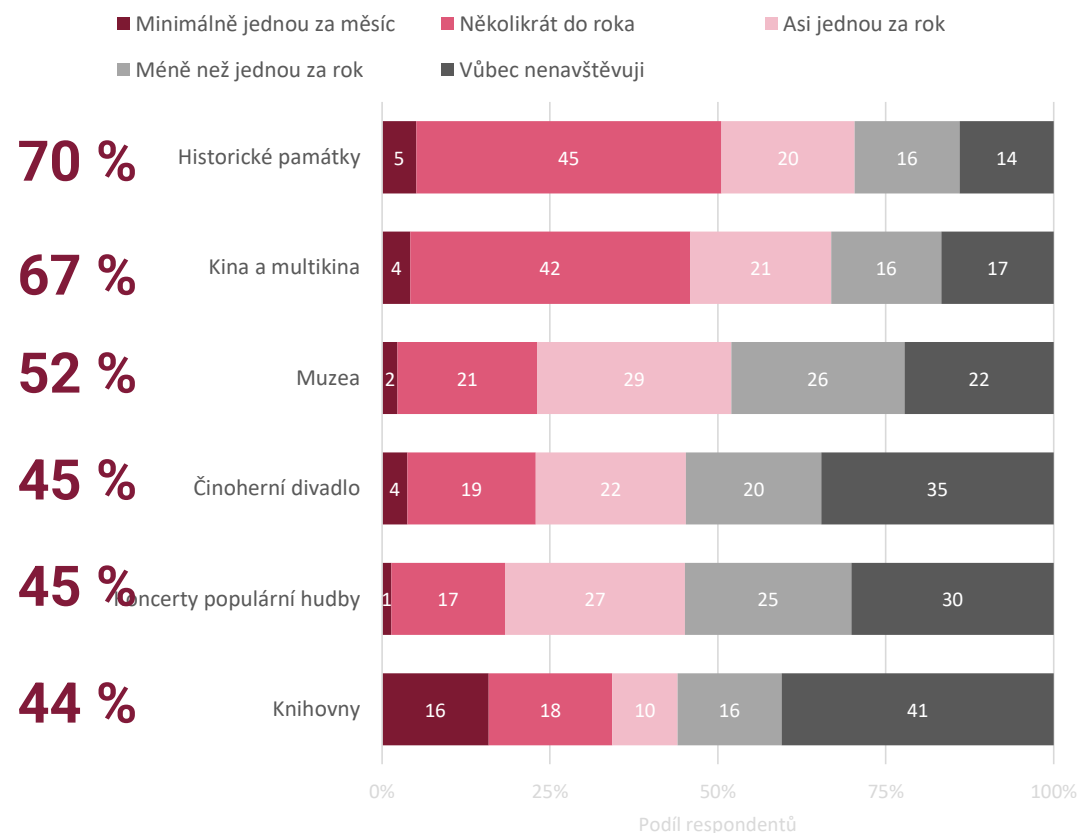
Ostravané nejčastěji navštěvují historické památky, následují kina, muzea a činohra.

Knihovny pak vykazují nejvyšší podíl častých návštěvníků, kteří sem zavítají alespoň jednou měsíčně.

Výrazné kulturní události, jako festival Colours of Ostrava, formují podobu kulturního života a četnost návštěvnosti daného typu kulturní aktivity.

Ve srovnání s Prahou je zajímavá nižší míra návštěvnosti některých nejpoblárnějších kategorií kulturních aktivit, a naopak vyšší šíře zájmu o relativně vysoký podíl méně oblárních typů kulturního vyžití.

Jak často obvykle navštěvujete uvedené akce ?

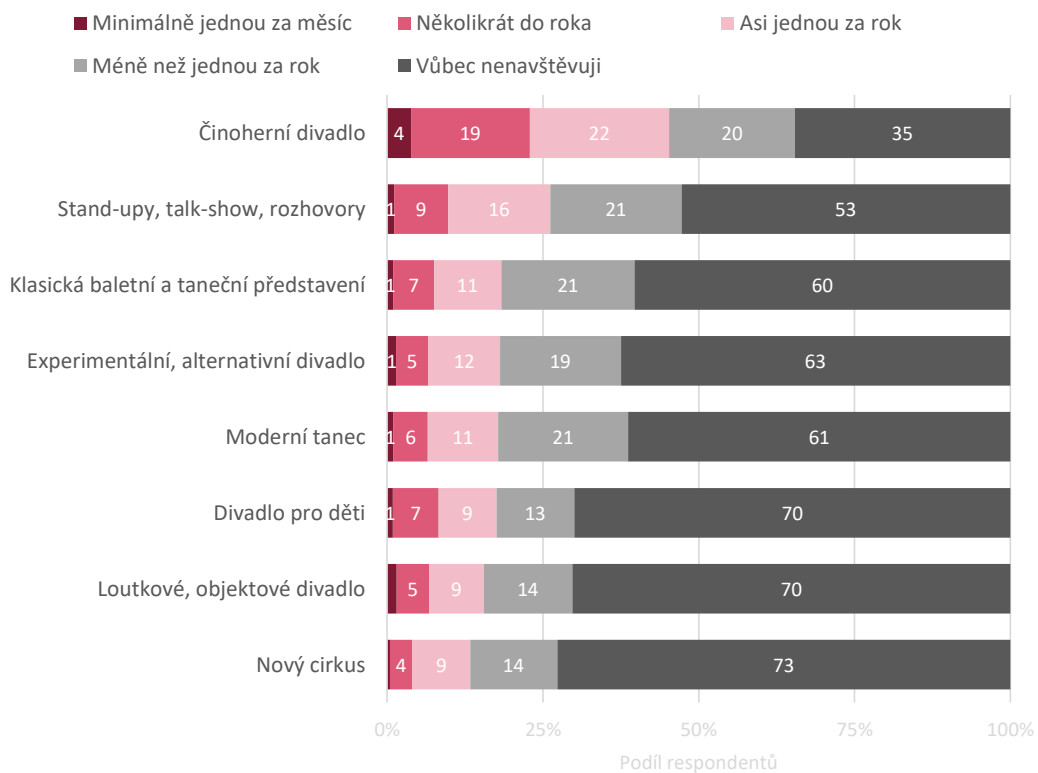

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Četnost návštěv

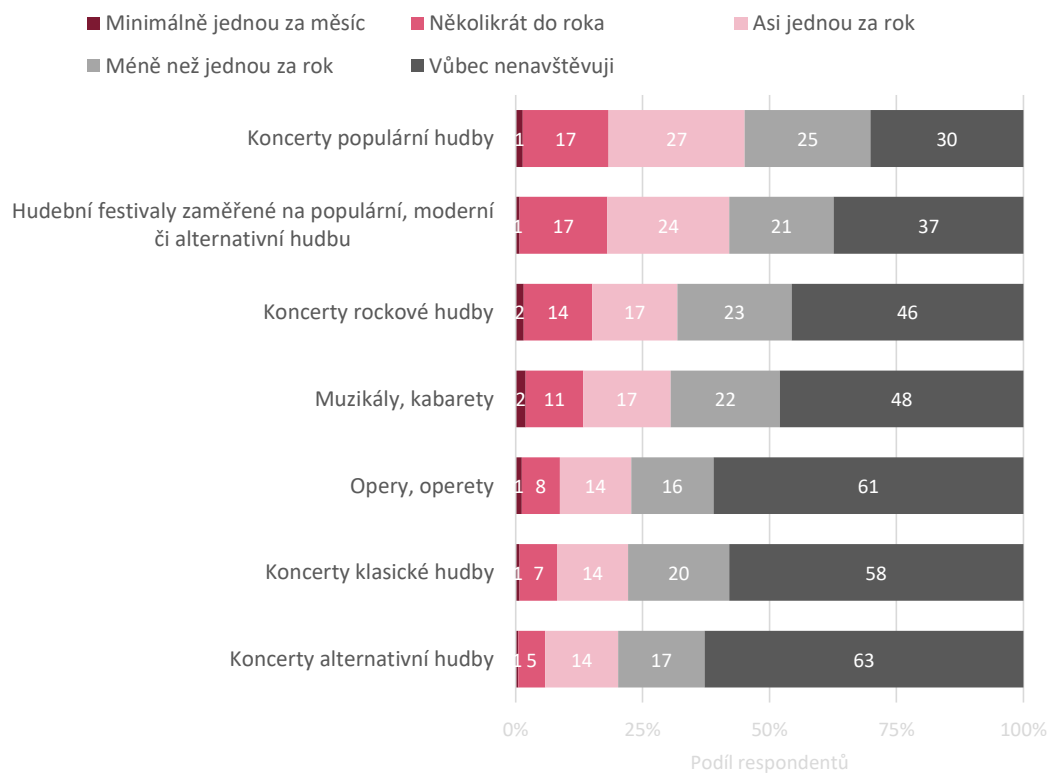
Divadlo a tanec

Jak často obvykle navštěvujete uvedené akce zaměřené na divadlo či tanec?

Hudba

A jak často obvykle navštěvujete uvedené hudební akce?

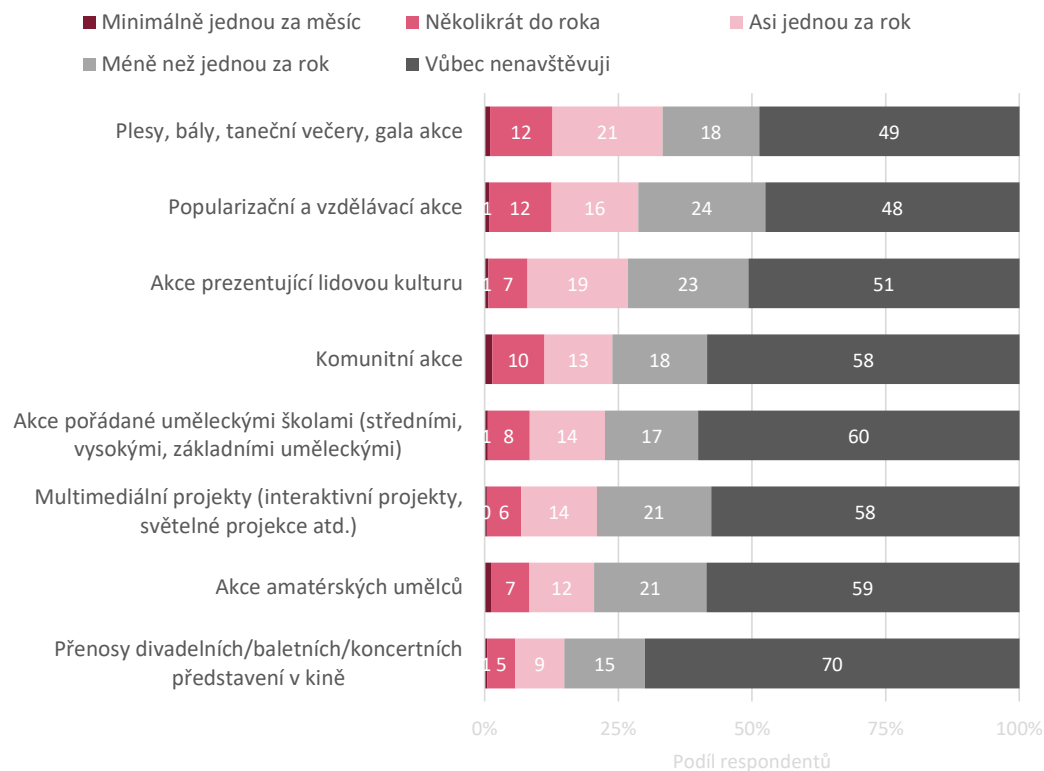

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Četnost návštěv

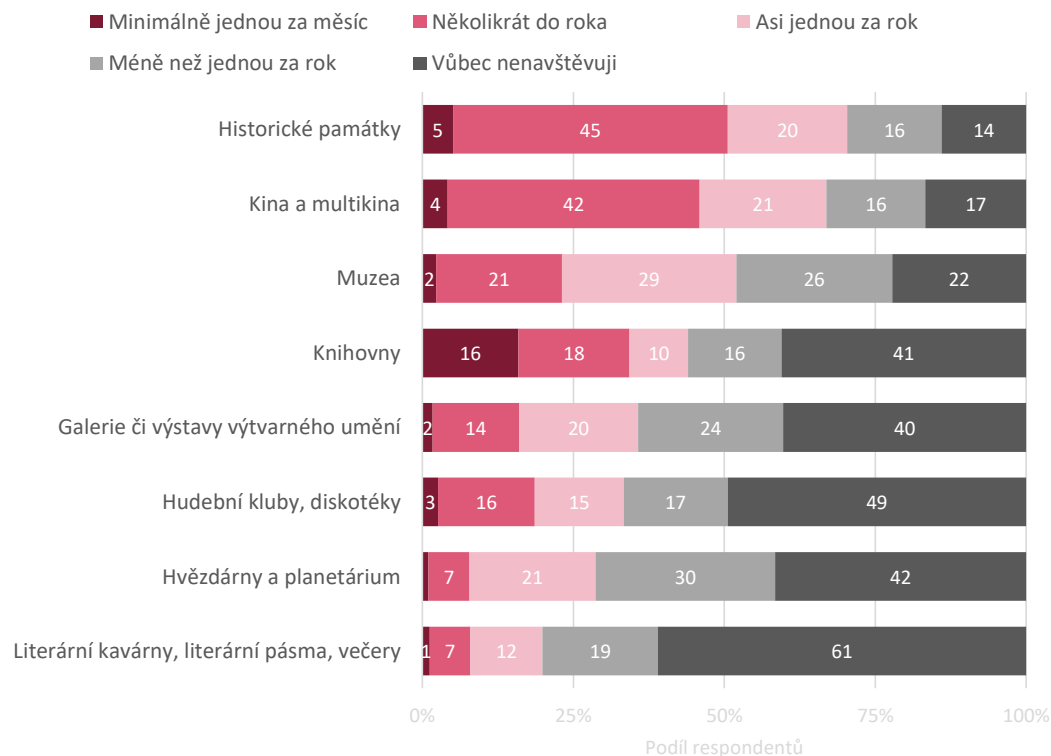
Kulturní akce

A jak často obvykle navštěvujete uvedené kulturní akce?

Kulturní zařízení

A jak často obvykle navštěvujete uvedená kulturní zařízení?

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Vybrané organizace

Povědomí o existenci zařízení vzrůstá s věkem a vyšším dokončeným vzděláním.

Vyšší vzdělání je navázáno na vyšší míru návštěvnosti, častějšími návštěvníci jsou také ženy.

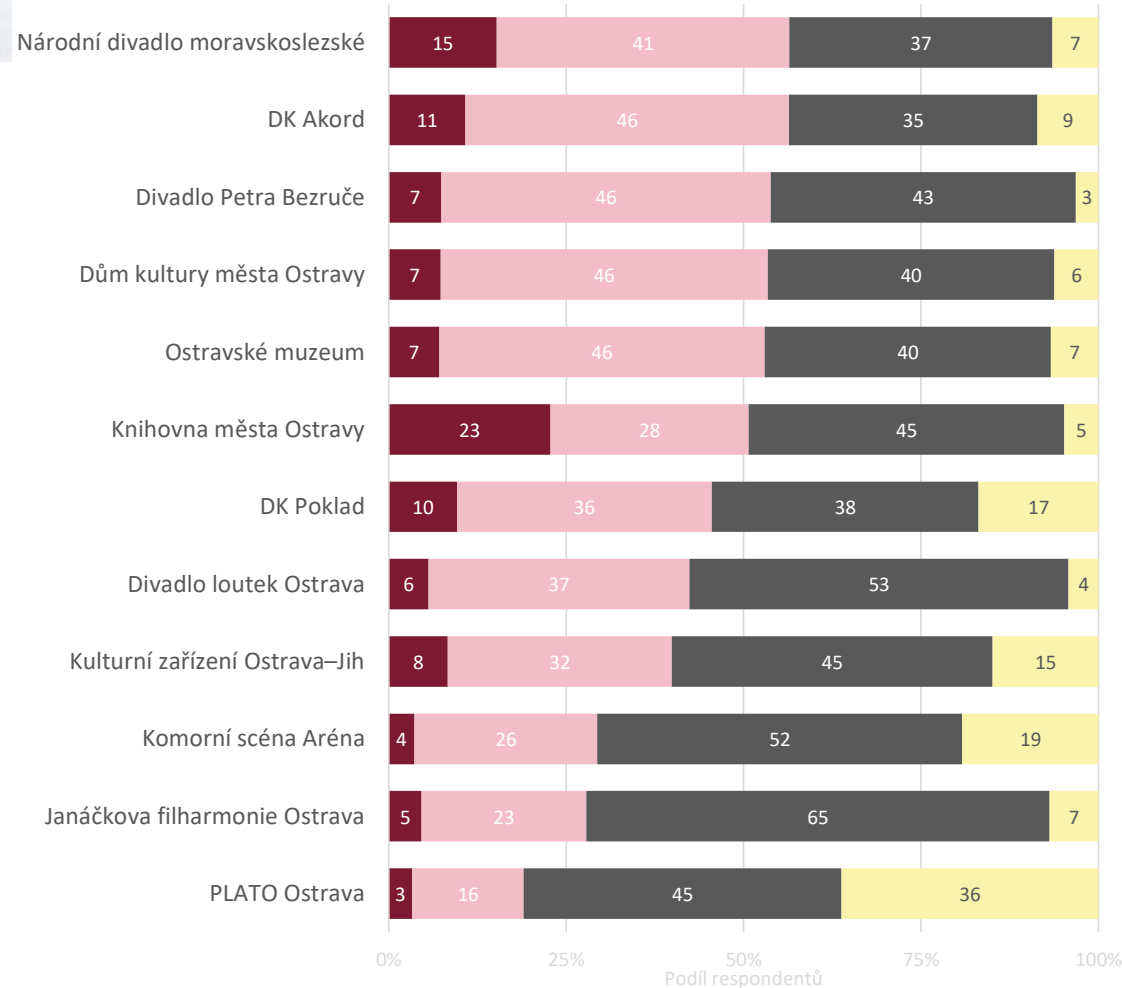
Znáte a navštěvujete následující kulturní organizace?

■ Zním a navštěvuji pravidelně

■ Zním, ale nenavštěvuji

■ Zním a navštív(a) jsem alespoň jednou

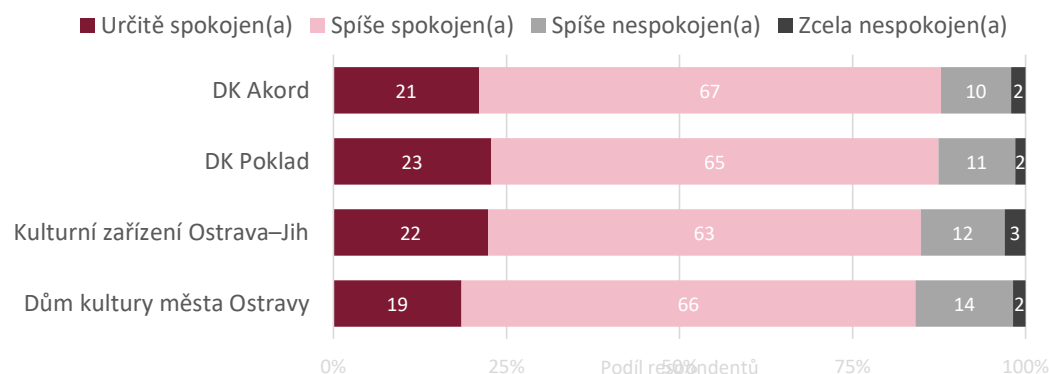
■ Neznám

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Vybrané organizace

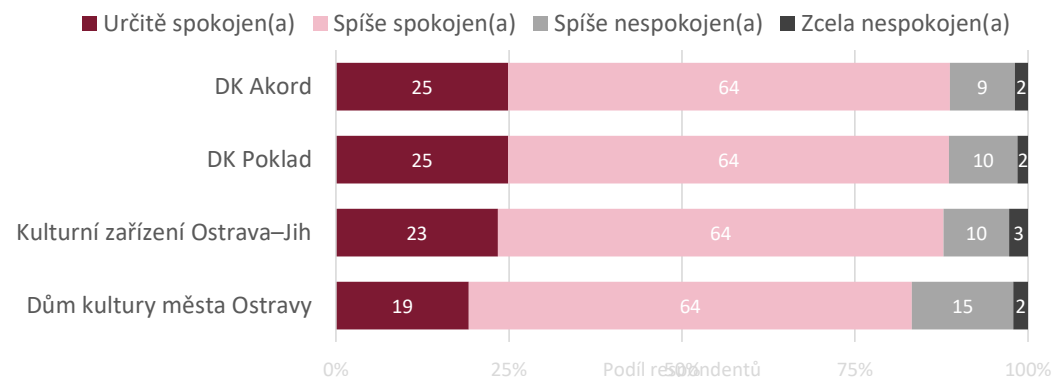
Jste spokojen(a) s programovou nabídkou následujících kulturních zařízení?

Spokojenost s nabídkou i službami dotazovaných zařízení je srovnatelná.

Mírně slaběji si stojí Dům kultury města Ostravy, rozdíl je však spíše zanedbatelný.

Jste spokojen(a) se zázemím a službami následujících kulturních zařízení?

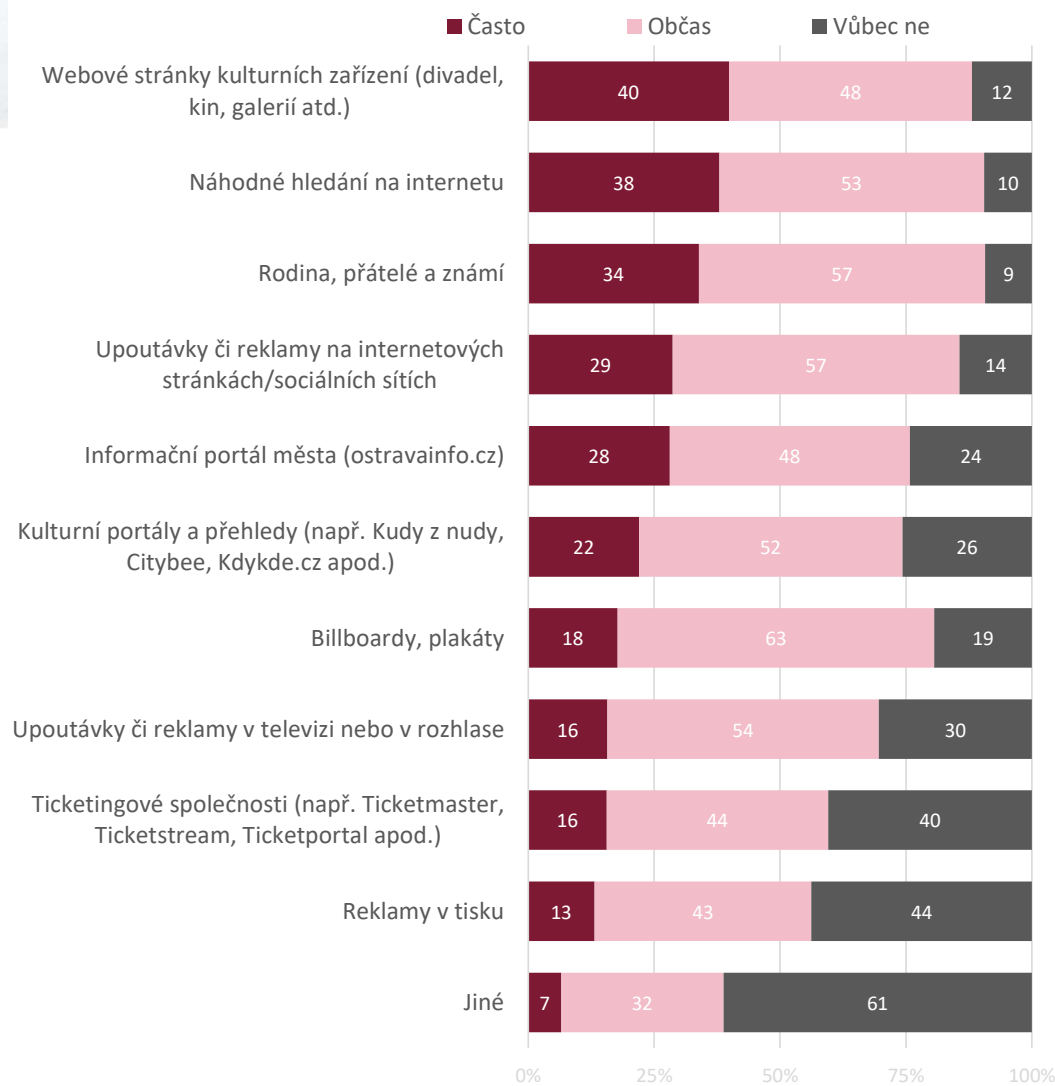
Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Vyhledávání informací

Informace o kulturních událostech vyhledávají dvě třetiny Ostravanů (67 %).

Nejčastější informační zdroj představují webové stránky konkrétních institucí či náhodné vyhledávání na internetu. Významné jsou též informace od rodiny či známých.

Odkud čerpáte Vy osobně informace o kulturních akcích konaných v Ostravě?

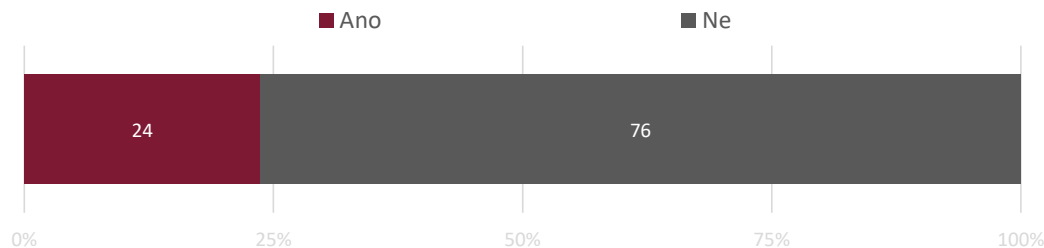
Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Informační portál

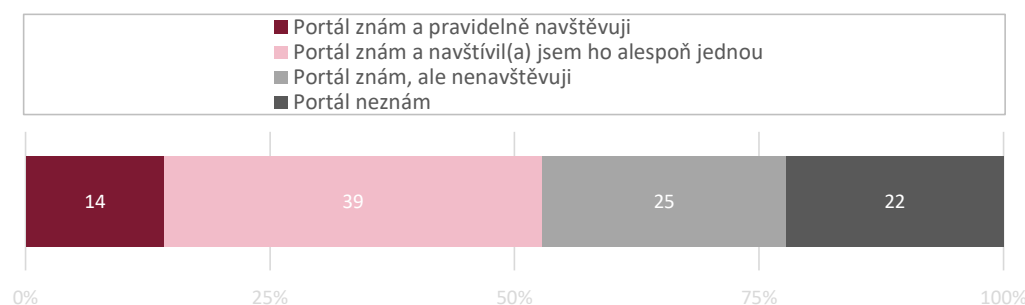
Informační portál města ostravainfo.cz znají více než tři čtvrtiny obyvatel. Necelá šestina jej navštěvuje pravidelně. Portál častěji využívají ženy a jeho znalost také vzrůstá s věkem.

Čtvrtina Ostravanů pak udává, že v minulém roce na základě informací z tohoto portálu navštívila nějakou kulturní akci.

Zúčastnil(a) jste se v posledním roce akce, o které jste se dozvěděl(a) na informačním portálu ostravainfo.cz?

Do jaké míry využíváte informační portál ostravainfo.cz:

Míra účasti na konkrétní akci na základě informací z daného portálu přitom kopíruje míru znalosti, resp. návštěvnosti tohoto portálu. Výjimku tvoří pouze setření rozdílu mezi muži a ženami.

Šíře programové nabídky

Považuje nabídku za dostačující:

82 %*	kina a multikina
75 %	knihovny
72 %	hudební festivaly populární hudby
67 %	hvězdárny a planetária
73 %	koncerty populární hudby
64 %	činnost
62 %	historické památky
62 %	muzea

...

*Součet odpovědí: „Přehnaná“, „Plně dostačující“ a „Spíše dostačující“.

Nedostačující je nabídka:

23 %*	lokálních a komunitních akcí
22 %	mega koncertů zahraničních interpretů
19 %	muzikálů
19 %	akcí zpřístupňujících kulturu osobám se specifickými potřebami
19 %	akcí pro seniory
19 %	historických památek

*Součet odpovědí: „Spíš nedostačující“ a „Zcela nedostačující“.

Nejméně čitelná je nabídka:

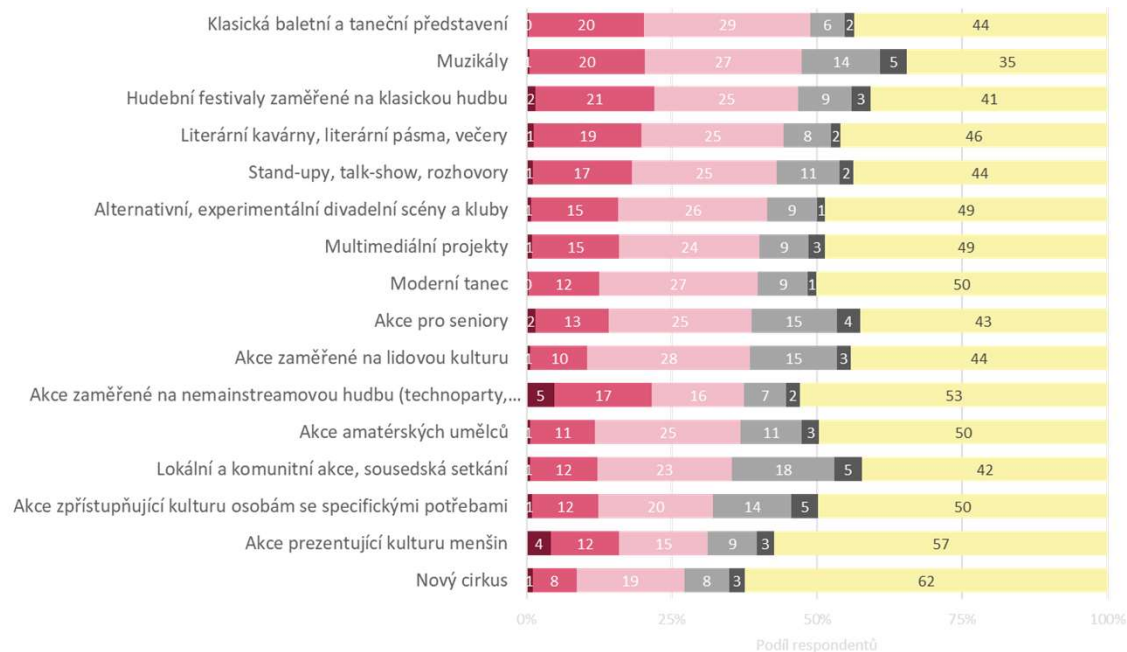
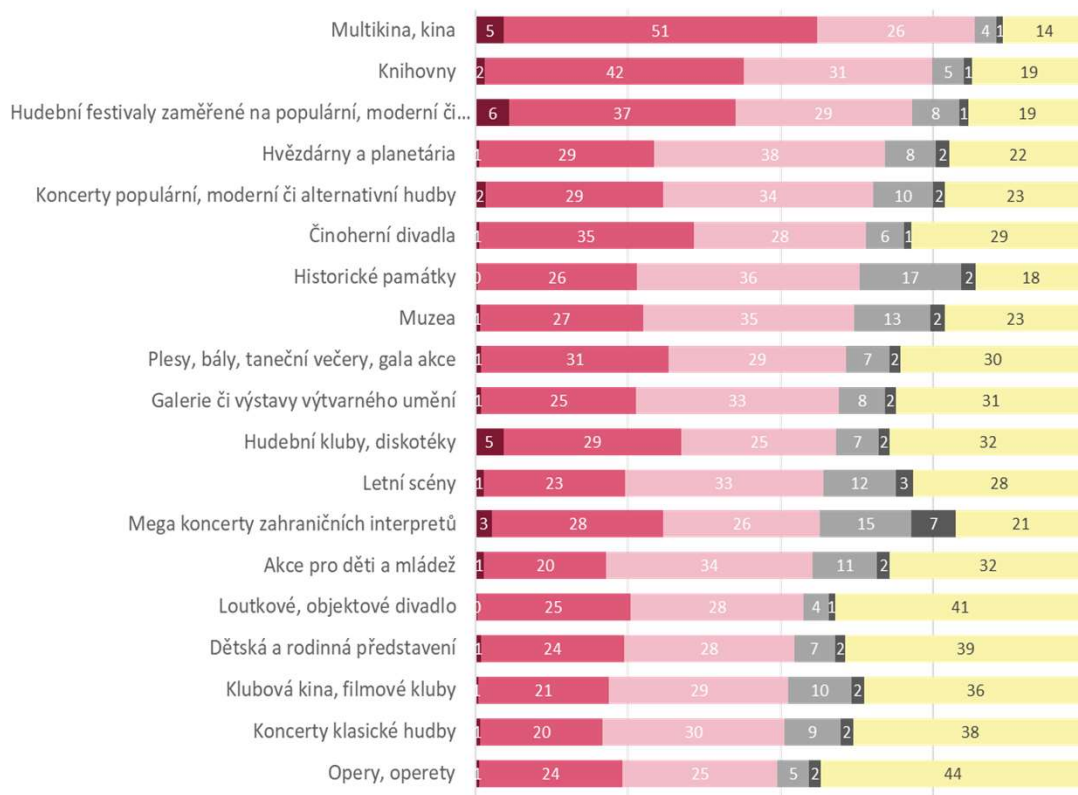
62 %*	nového cirkusu
57 %	akcí zaměřených na kulturu menšin
53 %	alternativní hudbu (techno, psytrance atd.)
50 %	moderní tanec, amatérské akce, specifické potřeby

*Odpovědi: „Nevím, nedokáži posoudit“.

Šíře programové nabídky

Jak byste zhodnotil(a) šíři programové nabídky v Ostravě?
Šíře programové nabídky následujících kulturních akcí/zařízení je v Ostravě:

■ Přehnaná ■ Plně dostačující ■ Spíše dostačující ■ Spíše nedostatečná ■ Zcela nedostatečná ■ Nevím, nedokáži posoudit

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Cenová dostupnost - hodnocení

Nejhůře je hodnocena cenová dostupnost kin. Roli zde může hrát možnost alternativní produkce v domácím prostředí.

S odstupem následuje nespokojenost s cenami koncertů populární hudby, či divadel.

Historické památky, muzea, hvězdárny, ale i divadla a galerie jsou zároveň nejčastěji hodnoceny jako cenově odpovídající.

Pouze akce v knihovnách jsou alespoň šestinou Ostravanů hodnoceny jako spíše levné.

Ostravané ve srovnání s Pražany přitom méně často považují vstupy za příliš nebo spíše drahé.

62 %*

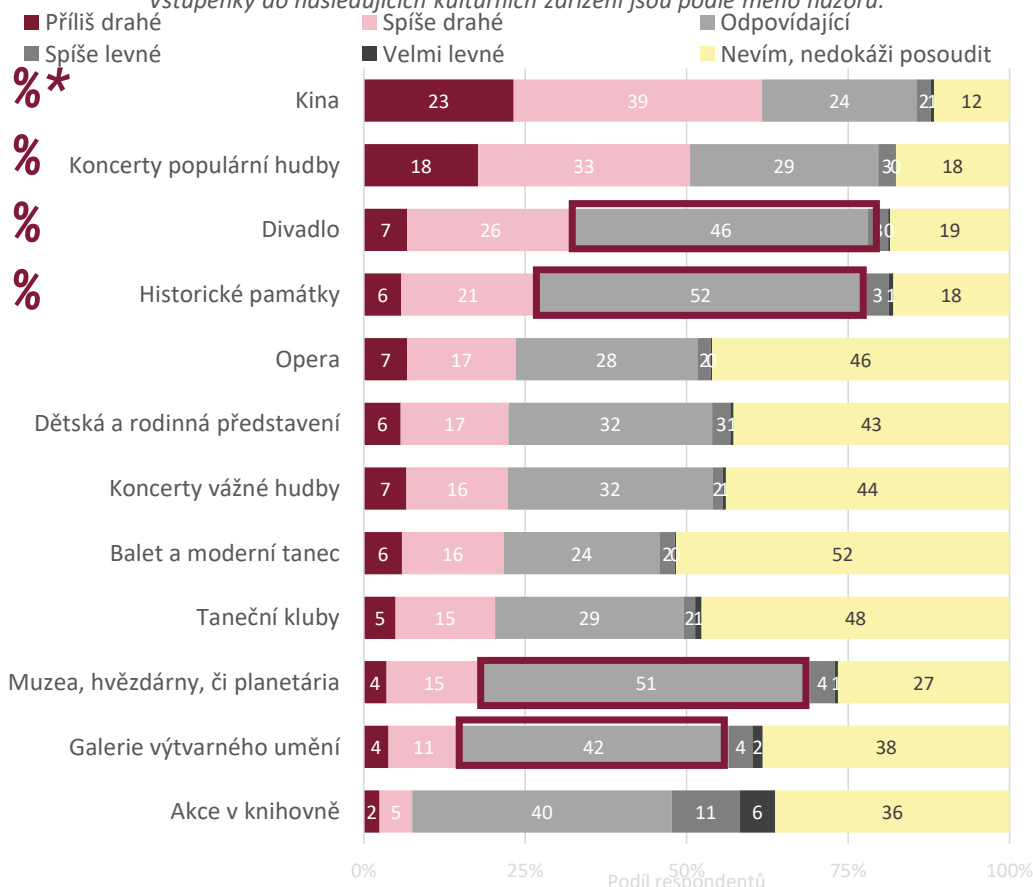
51 %

33 %

27 %

Jak hodnotíte cenovou dostupnost následujících kulturních akcí či zařízení v Ostravě?

Vstupenky do následujících kulturních zařízení jsou podle mého názoru:

*Součet odpovědí: „Příliš drahé“ a „Spíše drahé“.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

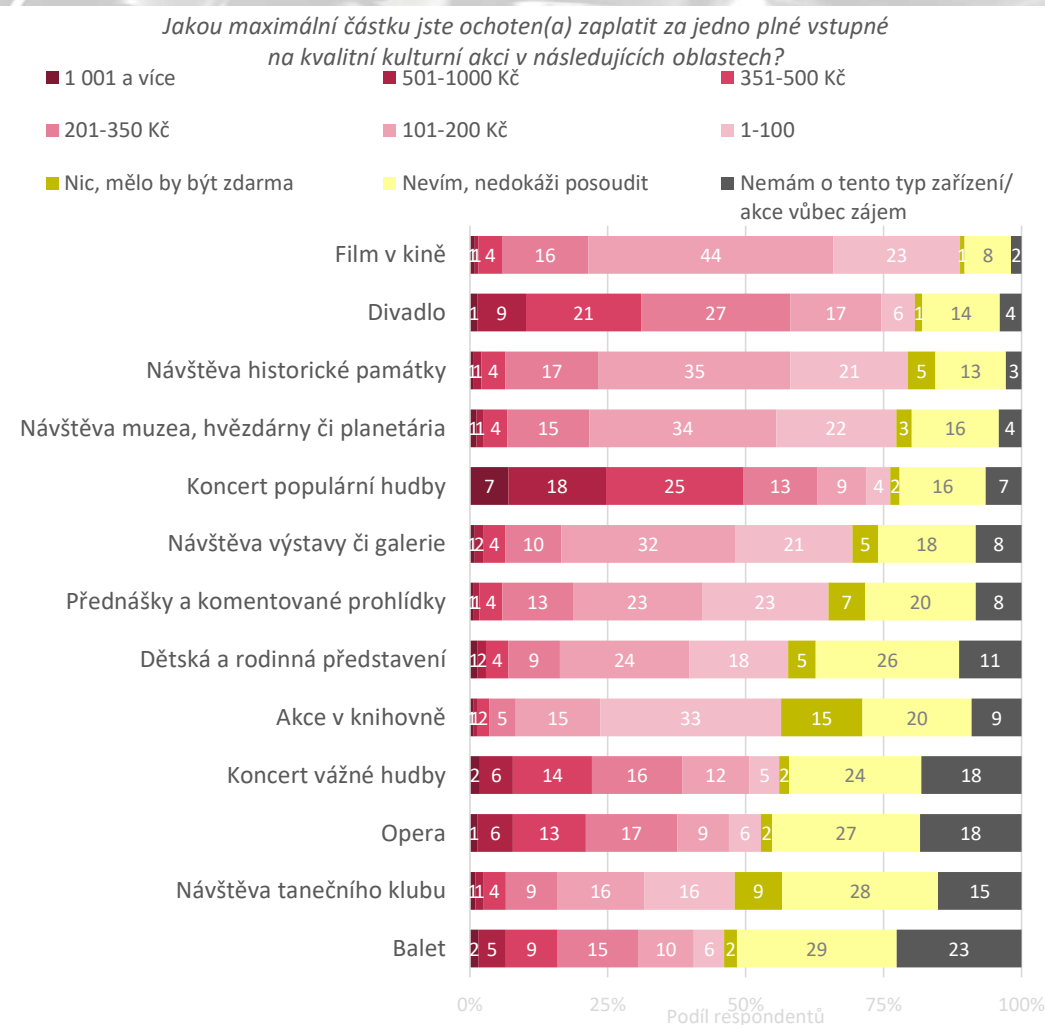
Cenová dostupnost – cenové hladiny

Více než 500 Kč je ochotno zaplatit:

25 %	za koncert populární hudby
10 %	za divadlo
10 %	za koncert vážné hudby
7 %	za operu
7 %	za balet

Zadarmo by měly být:

15 %	akce v knihovně
9 %	návštěva tanečního klubu
7 %	přednášky a komentované prohlídky
5 %	historické památky; galerie či výstavy

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Bariéry

Nejčastěji pociťovanou bariérou je únava a další osobní překážky. Dále jde o nedostatek peněz a času, či nedostupnost vstupenek. Nejsilněji jsou ale vnímány právě finanční a časové důvody.

67%

67%

64%

62%

61%

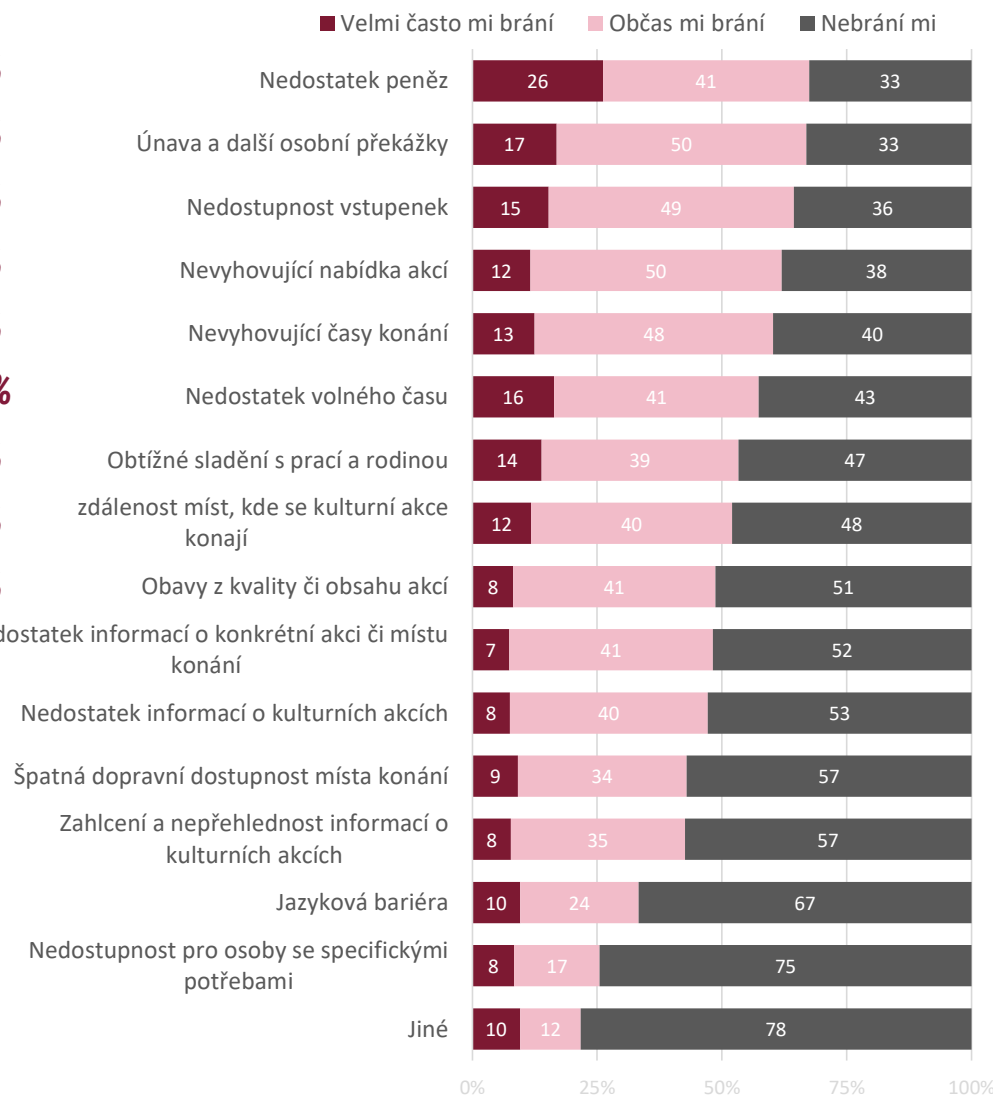
57%

53%

52%

45%

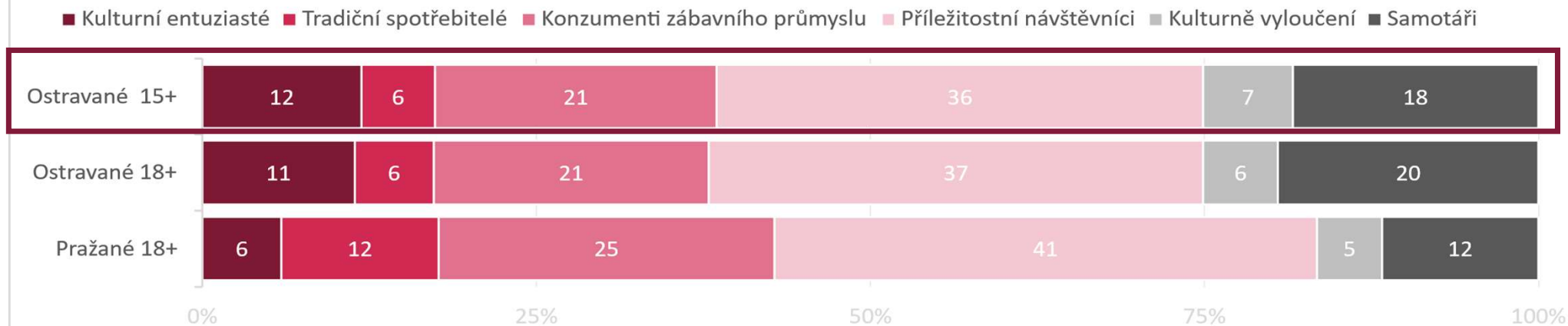
Jaké důvody Vám osobně brání plánovat nebo navštívit kulturní akce či zařízení?

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Návštěvnické segmenty

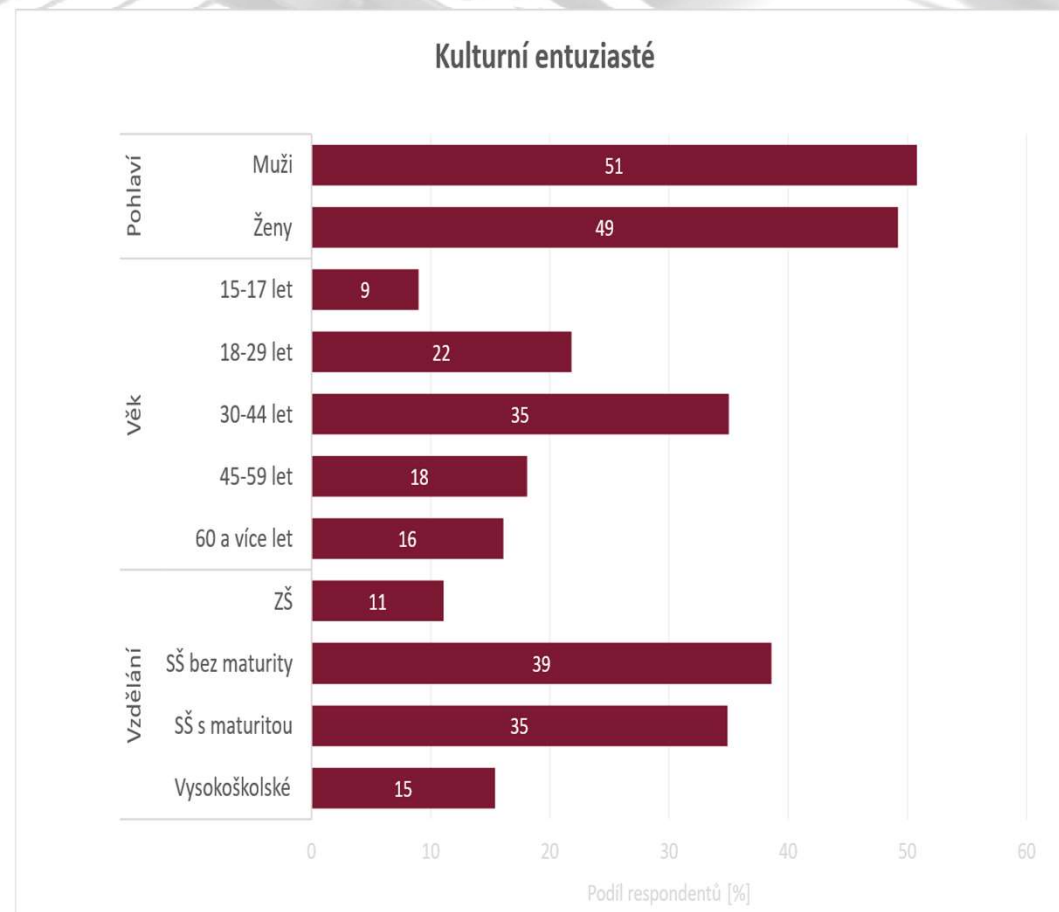
Srovnání typologie Ostravanů a Pražanů podle kulturního chování

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Kulturní entuziasté

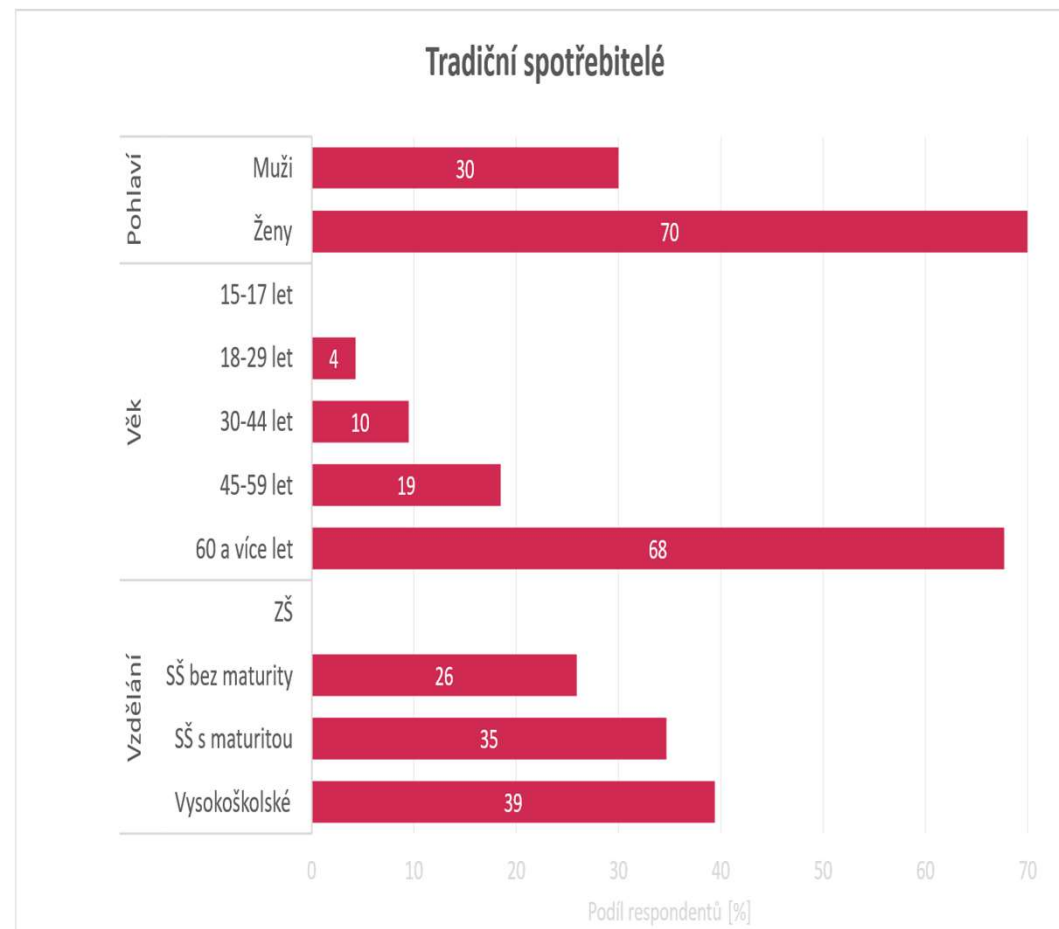
Kulturní entuziasté (12%) jsou mladší, ekonomicky aktivní obyvatelé se středoškolským vzděláním. Kulturní život je pro ně přirozenou součástí identity – pravidelně navštěvují širokou škálu akcí napříč žánry, od divadel přes koncerty až po výstavy a filmová promítání, přičemž upřednostňují pestrost a experiment. Zároveň jsou to zvědaví a motivovaní lidé, kteří vyhledávají hlubší prožitek, možnost rozšířit si obzory a zažít něco nového.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Tradiční spotřebitelé

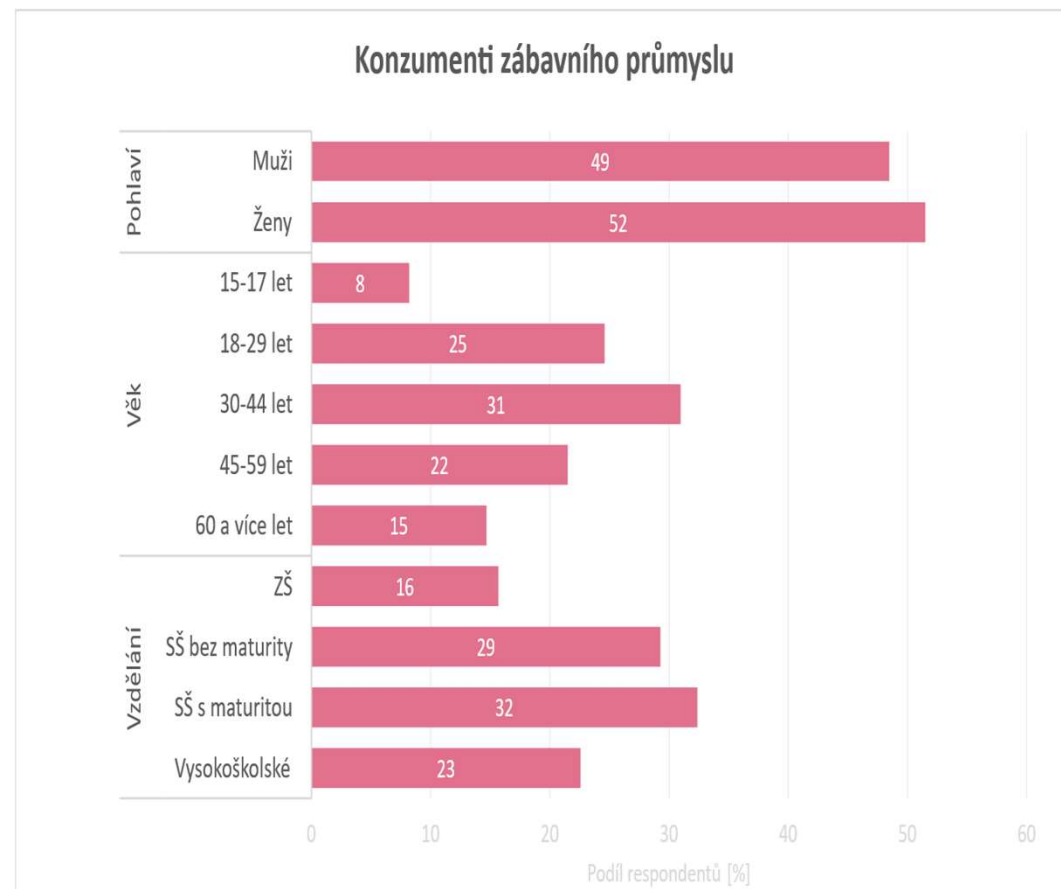
Tradiční spotřebitelé (6 %) se vyznačují vyšším věkem, převažujícím zastoupením žen a nadprůměrnou účastí ve volbách. Kulturní život pro ně představuje stabilní součást životního stylu – pravidelně navštěvují koncerty klasické hudby, divadlo, operu či výstavy, přičemž velká část z nich je držitelem abonmá nebo předplatného. Preferují klasické a tradiční žánry, zatímco moderní a experimentální směry je oslovují jen výjimečně.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Konzumenti zábavního průmyslu

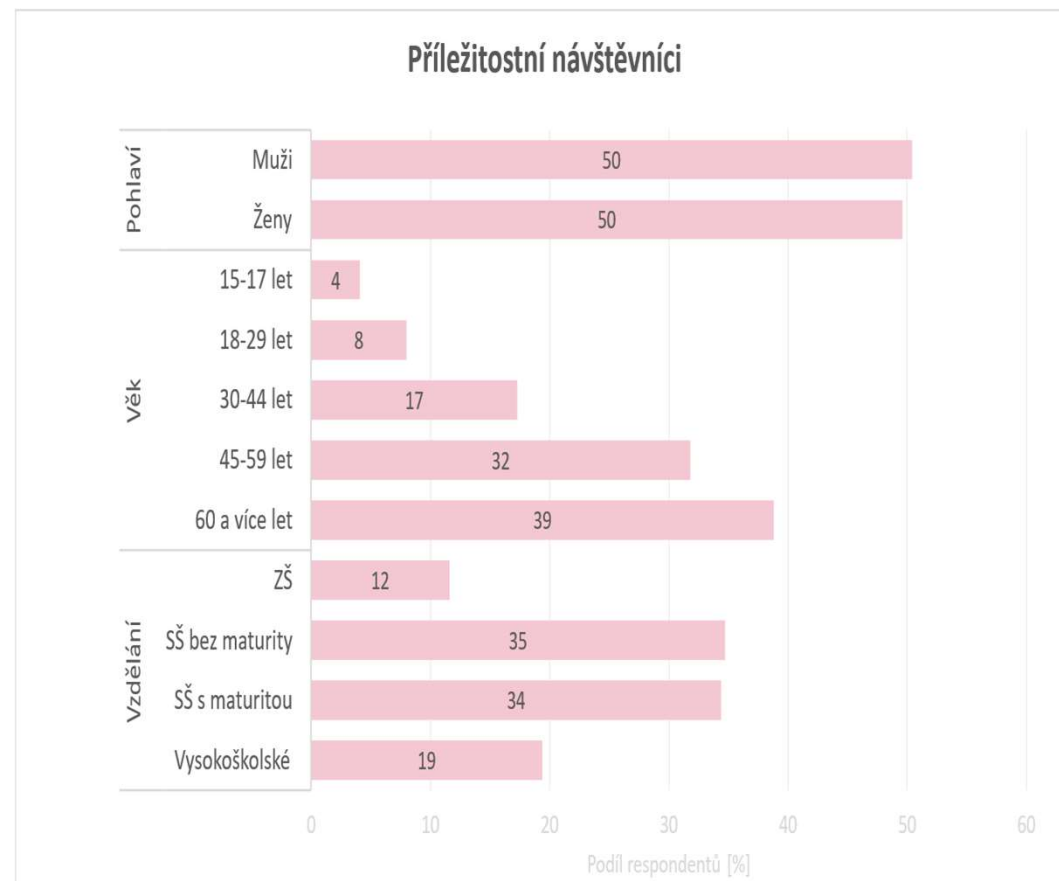
Konzumenti zábavního průmyslu tvoří 21 % populace Ostravy a představují převážně mladší až střední věkové skupiny s mírnou převahou středoškolsky vzdělaných a ekonomicky aktivních osob. Kulturně jsou silně orientováni na populární a mainstreamové formy – nejvíce je zajímá hudba a film, přičemž preferují současné žánry. Navštěvují především hudební festivaly, koncerty, kina, stand-upy a hudební kluby, zatímco klasická kultura je oslovuje méně.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Příležitostní návštěvníci

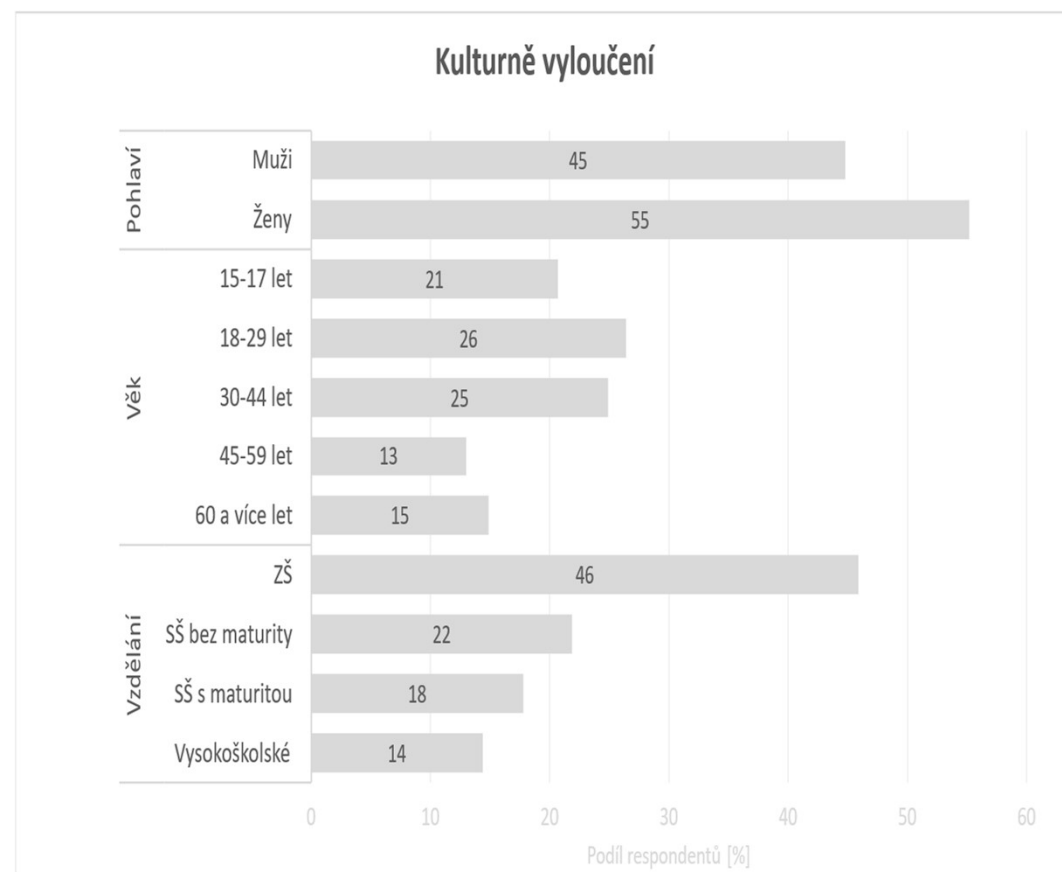
Příležitostní návštěvníci tvoří nejpočetnější kulturní segment v Ostravě – zahrnují 36 % populace a vyznačují se věkovou převahou osob středního a vyššího věku, rovnoměrným zastoupením žen a mužů a převahou středoškolského vzdělání. Kulturní nabídku sledují spíše omezeně – zajímají se hlavně o film, hudbu a částečně o divadlo, ale s nižší intenzitou než předchozí tři segmenty. Jejich návštěvnost kulturních akcí je vesměs průměrná, na druhou stranu často a pravidelně navštěvují historické památky. Celkově se jedná z kulturního hlediska o mírně konzervativní a mírně pohodlný segment.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Kulturně vyloučení

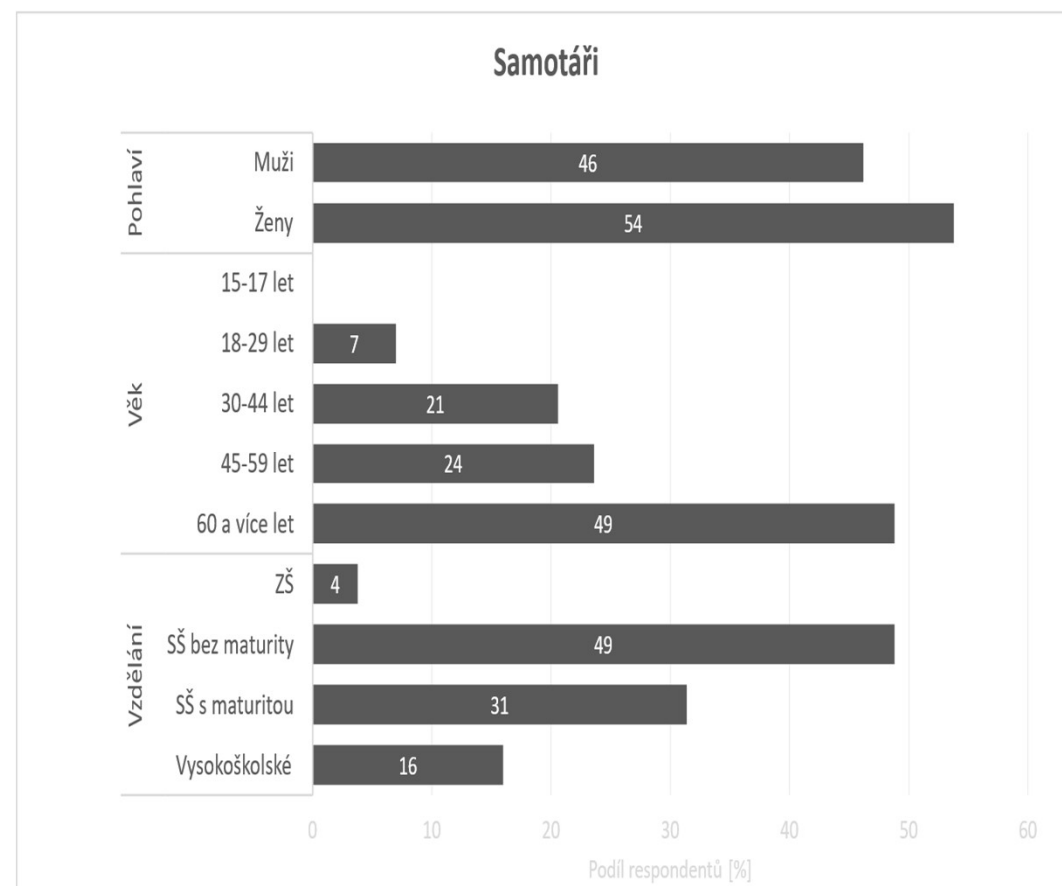
Kulturně vyloučení představují 7 % dospělé populace Ostravy a patří k nejzranitelnějším a nejméně kulturně aktivním segmentům. Častěji jde o ženy a osoby se základním nebo středoškolským vzděláním, přičemž nadprůměrně vysoký je podíl nezaměstnaných a lidí v horší finanční situaci. V kultuře nejsou aktivní – jak z hlediska vlastní tvorby, tak z hlediska účasti. Nejvíce je zajímavá film a hudba, s nadprůměrnou oblibou rapu a hip-hopu. Do kina chodí téměř všichni, ale jiná zařízení navštěvují zřídka. Jejich potřeby saturuje domácí kultura – otázkou však je, nakolik je to dobrovolná volba s ohledem na omezený rodinný rozpočet. Na kulturních akcích se cítí častěji nejistě.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Samotáři

Samotáři tvoří 18 % populace Ostravy a typicky jde o starší ženy žijící v méně příznivých finančních podmínkách. Většina z nich je buď v důchodu, nebo žije z průměrného až podprůměrného příjmu. Kulturní život je pro ně spíše okrajovou záležitostí – aktivně se mu věnuje jen zlomek, často nechávají rozhodování o návštěvách kulturních akcí na jiných a jen výjimečně si kupují abonmá. Ve výsledku je pro ně kultura často spíš vzdálená než běžná součást života.

Zdroj: Dotazníkové šetření „Kulturní život v Ostravě“, STEM (N= 1 040).

Závěrem

Film a hudba: nejoblíbenější oblasti umění

Ostravané se nejvíce zajímají o film (komedie, krimi, akční) a hudbu (populární, oldies). K jejich popularitě přispívá zejména intenzivnější zájem mezi lidmi s nižším vzděláním. Další kulturní oblasti jsou častěji doménou žen.

Literatura a divadlo lákají častěji Ostravany nad 60 let, společně s výtvarným uměním jsou také častěji zajímavé pro lidi s vyšším vzděláním.

Můžeme sledovat průnik dříve subkulturních žánrů do mainstreamu.

Lidé často preferují zejména styly, které byly populární v době jejich mládí.

Z výtvarného umění Ostravany nejspíše zaujme fotografie a malba. Zájem o výtvarné umění je nejvýrazněji podmíněn vzděláním.

Kultura jako zábava odreagování

Kultura je hlavně zábava a odreagování, významná je i předchozí zkušenost s institucí a možnost strávit čas s blízkými.

Do rozhodování o návštěvách kulturních akcí se aktivně cítí zapojeny dvě třetiny. Lidé přitom v praxi často rozhodují společně.

Polovina kulturní potřeby do značné míry naplňuje domácí produkci (zejména mladší obyvatelé; s nižším vzděláním).

O netypické nebo experimentální zážitky má zájem asi třetina. Ve srovnání s Prahou jsou tak Ostravané otevřenější k experimentu. Zároveň je však mezi nimi více těch, kteří naopak vyžadují doporučení okolí.

Závěrem

Informace z webových stránek a portálu ostravainfo.cz

Informace o kultuře aktivně vyhledávají asi dvě třetiny Ostravanů, nejčastěji využívají webové stránky konkrétních institucí či náhodné vyhledávání na webu. Významné jsou též informace od rodiny či známých.

Portál města ostravainfo.cz znají více než tři čtvrtiny obyvatel. Necelá šestina jej navštěvuje pravidelně. Čtvrtina Ostravanů v minulém roce na základě informací z ostravainfo.cz navštívila nějakou kulturní akci.

Historické památky a kina

Ostravané nejčastěji navštěvují historické památky, následují kina, muzea a činohra.

Knihovny vykazují nejvyšší podíl častých návštěvníků.

Výrazné kulturní události, značně formují podobu kulturního života a četnost návštěvnosti daného typu kulturní aktivity.

Ve srovnání s Prahou je Ostravské publikum mladší a vyhledává odlišné typy kulturního vyžití.

Známá divadla a vyrovnané hodnocení kulturních domů

Z dotazovaných organizací je nejznámější Divadlo Petra Bezruče. Nejvíce obyvatel však navštívilo Národní divadlo Moravskoslezské (mírně přes polovinu). Největší podíl pravidelných návštěvníků má pak Knihovna města Ostravy.

Povědomí o institucích vzrůstá s věkem a se vzděláním. Vyšší vzdělání a ženské pohlaví podmiňují vyšší návštěvnost.

Hodnocení programové nabídky i zázemí a služeb kulturních domů a zařízení je velice vyrovnané. Více než čtyři pětiny jsou s nabídkou spokojeny.

Závěrem

Zájem o komunitní akce a vysoké vstupné do kin

Jako široká a dostatečná je nejčastěji hodnocena nabídka kin a multikin. Následují knihovny a festivaly populární hudby. Ostravané by nejčastěji uvítali širší nabídku lokálních a komunitních akcí a větší množství mega koncertů.

Kulturní nabídka je vhodně orientována na publikum města.

Nejhůře je hodnocena cenová dostupnost kin a vstupy na koncerty populární hudby nebo do divadel.

Za vstupné na koncerty a do divadel jsou Ostravané, na rozdíl od kin, ochotni vydat nejvyšší částky. To platí i o koncertech vážné hudby, o opeře či baletu. Historické památky, muzea a hvězdárny jsou nejčastěji hodnoceny jako cenově odpovídající.

Málo peněz a únava

Účasti na kulturních akcích brání nedostatek peněz, únava a další osobní překážky, dále pak nedostupnost vstupenek či nevyhovující nabídka.

Nedostatek peněz častěji dopadá na mladší publikum a na ty s nižším vzděláním. Únava je naopak nejčastěji problém střední věkové skupiny. Starší lidé a vysokoškoláci častěji vnímají nedostatek vstupenek. Mladí do třiceti let jsou nejkritičtější k programové nabídce.

Při výběru konkrétních akcí Ostravanům vadí příliš velké množství lidí, nebo to, že nemají s kým vyrazit. Časté jsou i obavy o bezpečnost při návratu domů. Tyto bariéry častěji vnímají ženy, senioři a lidé se základním vzděláním.

Závěrem

Mladé a otevřené publikum i více těch, kteří se nezapojují do kulturního života

Ostravany můžeme rozdělit do šesti skupin: Kulturní entuziasté (12 %), Tradiční spotřebitelé (6 %), Konzumenti zábavního průmyslu (21 %), Příležitostní návštěvníci (36 %), Kulturně vyloučení (7 %) a Samotáři (18 %).

Zajímavé je srovnání s Prahou, v Ostravě najdeme dvakrát tolik kulturních entuziastů (11 % vs. 6 %, ve skupině 18+).

Naopak tradiční spotřebitelé jsou v Ostravě oproti Praze zastoupeni méně (6 % vs. 12 %). Je zde i více těch (20 % vs. 12 %, ve skupině 18+), kteří o kulturu nejeví zájem. Segment kulturně vyloučených je v obou městech relativně malý (Ostrava 6 % vs. Praha 5 %, ve skupině 18+).

STEM – Ústav empirických výzkumů, z.ú.

Španělská 10, Praha 2

info@stem.cz

sarah.komasova@stem.cz